

Vaše značka ŠMS/10019/2025/Mar
Sp. zn. 41/2024/NZ/MT
Č. j. KVOP-35663/2025
Datum 12. srpna 2025

Vážený pan
Ing. Josef Bělíca, Ph.D., MBA
hejtman
Krajský úřad Moravskoslezského kraje
28. října 117
702 00 Ostrava

pVážený pane hejtmane,

v souvislosti se systematickou návštěvou provedenou v dětském domově spadajícím pod Střední školu, Dětský domov a Školní jídelnu Velké Heraldice, příspěvkovou organizaci,¹ jste dne 9. dubna 2025 obdržel zprávu se závěry, ke kterým jsem na základě provedené návštěvy dospěl.

Mezi opatřeními, jež zpráva obsahovala, byla také dvě určená přímo zřizovateli. Jejich cílem bylo vytvořit transformační plán a přesunout dětský domov do vhodnějších prostor. Společně se zprávou jsem Vás vyzval, abyste se k těmto opatřením vyjádřil.

Na výzvu k vyjádření reagoval náměstek hejtmana RNDr. Jan Veřmiřovský, Ph.D., MBA, LL.M., MPA, Msc., dopisem ze dne 7. května 2025. Váš pan náměstek v něm uvádí zejména obecné informace k provozu dětských domovů na území Moravskoslezského kraje a poukazuje na systémové problémy, které podle něj brání transformaci. Z velké části pak kopíruje vyjádření zaslané veřejnému ochránci práv v souvislosti se systematickou návštěvou Dětského domova v Radkově.² Stejně jako před dvěma lety závěrem dopisu vyjadřuje stanovisko, že kraj bude zvažovat a provádět možné úpravy vedoucí k dalšímu zkvalitňování péče o děti v dětských domovech až poté, co budou postupnými kroky vyřešeny některé ze systémových problémů (financování, nutné změny legislativního rámce apod.). **K vytvoření transformačního plánu pro Dětský domov ve Velkých Heraldicích ani k jeho přesunu do vhodnějších prostor se nijak konkrétně nevyjadřuje.**

Uvědomuji si systémové problémy, které pan náměstek popisuje. Souhlasím s ním také v tom, že jejich náprava často vyžaduje postupné a dlouhodobé řešení. Považuji však za důležité zdůraznit, že **existenci systémových výzev nelze chápat jako omluvu pro neřešení konkrétních situací.** Zejména v případě dětských domovů je nezbytné podnikat i za současné situace maximální opatření ke zlepšení podmínek, ve kterých děti žijí. Jsem navíc přesvědčen, že již za stávajícího (nejen legislativního) nastavení systému je možné dětské domovy úspěšně transformovat. Svědčí o tom totiž samotné

1 Návštěva proběhla ve dnech 28. a 29. ledna 2025.

2 Sp. zn. 33/2022/NZ/ŠJ.

množství transformovaných dětských domovů v jiných krajích, které bez problémů fungují.

Oceňuji všechny popsané kroky, které Moravskoslezský kraj pro zlepšení situace v dětských domovech podniká. Chápu, že stav podmínek v dětských domovech závisí na finančních možnostech kraje a že je kraj při zajišťování chodu všech sedmnácti ústavních zařízení vázán zásadami péče řádného hospodáře. Na druhou stranu bych chtěl zdůraznit, že kromě zásady péče řádného hospodáře je kraj vázán také zásadou nejlepšího zájmu dítěte, který musí být předním hlediskem při jakékoliv činnosti týkající se dětí, ať už uskutečňované veřejnými nebo soukromými subjekty.³ **Investice do zlepšování podmínek v dětských domovech by měla být v tomto kontextu prioritou, kterou by mělo zohledňovat také finanční plánování kraje.**

Přebytek ve výši 716 mil. Kč, s nímž Moravskoslezský kraj v loňském roce úspěšně hospodařil,⁴ působí dojmem, že by pro investování do dětských domovů měl být značný prostor.

Kromě toho z **analýzy MŠMT k financování dětských domovů v kontextu transformace** vyplývá, že **se s financováním chodu transformovaných dětských domovů nepojí zvýšené náklady.**⁵

Co se týče dalších systémových problémů, které pan náměstek zmiňuje (systém umístování dětí do dětských domovů, vhodné prostředí pro děti s poruchami chování, nedostatek odborníků, potřeba posílení sociální práce), považuji taktéž za potřebné je řešit, neboť více či méně ovlivňují podmínky, ve kterých děti žijí. Z hlediska žádané transformace a přesunu dětského domova ve Velkých Heralticích do vhodnějších prostor však nevypadají jako zásadní.

Ve shrnutí se tedy nezdá, že by uváděné důvody překážející transformaci Dětského domova ve Velkých Heralticích a ve všech dalších zařízeních v Moravskoslezském kraji byly zcela přesvědčivé.

Dovoluji si proto Vás opětovně **požádat o vyjádření k mnou navrhovaným opatřením vztahujícím se k Dětskému domovu ve Velkých Heralticích**. Konkrétně se jedná o vytvoření transformačního plánu pro tento domov a jeho přesun do vhodnějších prostor.

3 Článek 3 Úmluvy o právech dítěte.

4 Závěrečný účet Moravskoslezského kraje za rok 2024, dostupný z <https://www.msk.cz/cs/kraj/finance/zaverecny-ucet-moravskoslezskeho-kraje-za-rok-2024-23156/>.

5 [Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy \[MŠMT\]. Financování dětských domovů v kontextu transformace. Online. Dostupné z: https://msmt.gov.cz/uploads/Financovani_detskyh_domovu_analyza_statistickyh_dat.pdf](https://msmt.gov.cz/uploads/Financovani_detskyh_domovu_analyza_statistickyh_dat.pdf) [cit. 2025-08-11].

Za účelem hledání řešení popsaných systémových problémů pak navrhuji společnou schůzku za účasti zástupce MŠMT. V případě Vašeho zájmu pak sjednáním schůzky pověřím některého z právníků Kanceláře.

Vaši odpověď si dovoluji očekávat ve lhůtě 30 dnů od doručení tohoto dopisu. Zároveň Vám chci poděkovat za dosavadní spolupráci směrem ke zlepšení podmínek v dětských domovech a k realizaci práv umístěných dětí.

S pozdravem

JUDr. Vít Alexander Schorm
zástupce veřejného ochránce práv
(podepsáno elektronicky)